

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

P. n. Studijska knjižnica

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Zadnja pot kralja Jurija V.

Ogromne pogrebne slovesnosti v Londonu ob navzočnosti tujih vladarjev in predsednikov ter silnih milijonskih množic ljudstva

LONDON, 28. januarja. Angleška prestolnica je danes docela v znamenju pogreba pokojnega kralja Jurija V. Vse mesto je odeto v črnilo in povsod se zbirajo ogromne množice prebivalstva iz mesta in od drugod, da prisostvujejo pogrebu ali ga vsaj vidijo. Že tekom večera pogrebnega dne, deloma pa še prej, so prišli v London odlični gosti, ki se udeležijo pogreba. Med njimi so mnogi vladarji, predsedniki republik in člani vladarskih hiš.

Ob navzočnosti več milijonov ljudi se je pričel pogreb davi ob 8.30. Priprave za ogromni sprevod so bile dovršene že tekom noči. Vse ulice, po katerih gre sprevod, so bile že ob polnoči zaprte za ves vozovni promet. Tedaj so napravile tudi čete angleške vojske povsod špalir, za katerim so se pričeli zbirati ljudje.

Zadnjo stražo pri mrtvaškem odru so tvorili vsi štirje kraljevi sinovi z novim kraljem Edvardom VIII. na čelu. Dvorana se je za obisk občinstva zaprla in so smeli k mrtvaškemu odru samo člani vladarske hiše in drugi visoki gosti.

Ob 8.30 je canterburški nadškof slovesno blagoslovil rakev ob veliki asistenci škofov in najvišjih dostojanstvenikov angleške cerkve. Častniki garde so v svečanih krojih dvignili nato rakev na rame in jo odnesli pred portal Westminsterhalla ter jo položili na lafeto. Na tej lafeti so peljali k zadnjemu počitku tudi njegovega očeta kralja Edvarda VII. Lafeto je vozilo 6 parov žrebcev. Nato se je razvil sprevod. Na čelu so stopale čete vojske in mornarice ter letalstva. Sledilo je 8 vojaških godb. Za krsto so nosili kraljevi prapor. Sledil je kralj Ed-

vard VIII., v katerega spremstvu so bili vsi trije njegovi bratje, nato pa so se priključili tuji vladarji in predsedniki, kakor tudi voditelji delegacij posameznih držav. V dvorni ekvipaži je sledila kraljica mati Mary s princesinjami in dvornimi damami ter najvišjimi angleškimi plemkinjami in članicami tujih dinastij. Nato so sledile delegacije vseh delov velikobritanskega imperija. Sprevod so zaključile zopet vojaške čete.

Pohod nepreglednega sprevoda je trajal polni 2. uri. Na postaji so položili rakev v črno drapiran dvorni vlak, ki je odvozil v Windsor, kamor so se podali tudi posebni vlaki z odličnimi udeleženci pogreba. Kraljeva rakev je bila položena v kripto cerkve sv. Jurija ob grmenju topov. Pogrebne svečanosti so bile ob 13. uri zaključene.

dobil 191.805, Caldaris 140.967, komunisti so pa dobili 26.523 in republikanci 16.441 glasov. Že iz teh rezultatov je bilo razvidno, da so dobili venizelistični liberalci, ki veljajo za republikance, veliko večino, in bodo v parlamentu najmočnejši, morda celo absolutno.

Nova trozveža?

PARIZ, 28. januarja. V zvezi s prihodom Litvinova v Pariz se zatrjuje, da se pripravlja okrepitev francosko-angleško-ruskega sodelovanja. Nova francoska vlada se bo, kakor vse kaže, zelo tesno naslonila na Anglijo, od koder namerava dobiti tudi finančno pomoč. Ba je se vrše že pogajanja za najetje posojila v iznosu štirih milijard francoskih frankov v Angliji. Desničarji so zaradi tega silno razburjeni in pravijo, da hoče s tem Anglija kupiti Francijo za svojo zunanjo politiko v italijansko-abesinski vojni.

RUSIJA IN ANGLIJA.

VARŠAVA, 28. januarja. Na potovanju k pogrebu angleškega kralja Jurija V. se je v Varšavi ustavil ruski maršal Tuhačevskij, ki je dejal novinarjem, da bo ostal v Angliji več časa. Ta izjava je vzbudila v varšavskih diplomatskih krogih veliko zanimanje. Misli se, da bo skušal poveljnik rdeče vojske doseči zblizanje med rusko in angleško politiko, in sicer po izrecni želji Staljina in Litvinova.

HODŽINI NAČRTI.

LONDON, 28. januarja. »Morning Post« poroča, da bo češkoslovaški ministri predsednik dr. Hodža ob priliki bližnjega prihoda v Pariz, kjer se udeležijo Masarykove proslave, konferiral s Sarrautom in Flandinom. Dr. Hodža bo francoskima državnikoma predložil svoje načrte o gospodarski in politični organizaciji srednje Evrope. Načrt je izdelan na osnovi zblizanja med malo antanto, Avstrijo in Madžarsko, pozneje pa bi se pridružila tudi balkanska zveza in baltiska unija.

SOCIALISTI ZA SARRAUTA.

PARIZ, 28. januarja. Francoski socialisti izjavljajo, da sedanja vlada sicer ne ustreza popolnoma njihovim željam, jo pa bodo vendar podpirali, da preprečijo vrnitev Laval.

ZADNJA PREIZKUŠNJA NAŠIH SMUČARJEV.

MOJSTRANA, 28. januarja. Na 900 m dolgi progi med Ržjo in Rjavino se je vršila še ena izločilna tekma v slalomu pred odhodom našega olimpijskega moštva v Garmisch-Partenkirchen. Najboljši čas dneva je dosegel Mariborčan Rudi Stopar s časom 1:38,3. Rezultati so bili: 1. Heim (Skala Jesenice) 3:27,3. 2. Urban (Skala Jesenice) 3:34,8. 3. Stopar (Smučarski klub Ljubljana) 3:49,4. 4. Praček (Jesenice). 5. Čop (Ilirija). 6. Žnidar (Jesenice). 7. Ankele (Tržič). 8. Mušič (HAŠK). 9. Jelen (Smučarski klub Celje). Na podlagi teh uspehov je JZSS postavil za alpsko kombinacijo sledeče moštvo: Heim, Praček, Žnidar in Čop ter Stopar kot rezerva.

Darujete za spomenik blagorodnega pokojnega viteškega kralja Aleksandra I Zedinitelja v Mariboru. Pisarna: Mestno poglavarstvo, Rotovski trg 1, soba št. 6a

Položaj na abesinskih bojiščih

Maršal Badoglio se hoče vrniti — Abesinsko poročilo o zadnji bitki — Italijanska poročila

PARIZ, 28. januarja. Tukajšnji listi vzdržujejo trdovratno vest, da je maršal Badoglio zopet zaprosil Mussolinija za odpoklic iz vzhodne Afrike domov. Maršal Badoglio utemeljuje svojo zahtevo po vrnitvi s tem, da je prestar, da bi mogel vzdržati velike napore, ki mu jih povzroča vrhovno poveljstvo italijanske vojske in zlasti nevzdržno podnebje. Tu se pa zatrjuje, da je maršal Badoglio spoznal po teku dosedanjih vojni operacij, da večjih in pomembnejših uspehov na severnem bojišču ne more doseči in bi se njegova akcija naposled lahko končala še veliko slabše, kakor se je de Bonova. Razen tega se zatrjuje, da bi maršal Badoglio rad prišel zopet na mesto šefa italijanskega generalnega štaba, ker služi, da se pripravljajo v Italiji važni notranji dogodki. Mussolini pa na to noče pristati in se zdi, da maršalu ne zaupa več in ga zaradi tega ne bi rad pustil nazaj na staro mesto, ki je sedaj sploh nezasedeno. Šef generalnega štaba bo postal najbrže general Baistrocci, ki je kakor znano zanesljiv zaupnik Mussolinija.

ADIS ABEBA, 28. januarja. Abesinsko uradno poročilo trdi kljub nasprotnim italijanskim in drugim trditvam, da so

Abesinci v veliki bitki na severu dosegli popolno zmago. Poročilo trdi, da so maršal Abesinci opustili svojo dosedanja taktika gverilskega bojevanja in izvršiti frontalni napad na italijanske položaje, katere so zavzeli in zaplenili veliko število strojin, topov in tudi tankov ter ujeli mnogo italijanskih vojakov, zlasti fašističnih milicnikov, kar da že samo dokazuje, da je zmaga na njihovi strani. Abesinci zatrjujejo, da stojijo njihove čete severno od Makale, kjer se jim je posrečilo tudi obkoliti del umikajoče se italijanske vojske in ga uničiti, odnosno zajeti. Žrtve so bile na obeh straneh zelo velike. Kljub tej veliki bitki se pa prične vsak trenutek nova, ki ne bo nič manj srdita od zadnje, ampak verjetno še večja. Z južnega bojišča pa poročajo samo o italijanskih letalskih napadih.

Nasprotno pa trdijo Italijani dalje, da je zmaga v zadnji bitki na njihovi strani, da si ne poročajo o nobenih zavzetih kakih znanih krajev. Priznavajo pa, da se na črti Andino-Voram zbirajo pod poveljstvom rasa Kase in rasa Sejuma zelo močne abesinske čete k novemu napadu na italijanske položaje.

kandidatov, odrosno namestnikov, veliko je pa tudi število volilcev, ki so glasovali za to listo zaradi tega, ker so se pred volitvami državne službe obljubljale in delile kar na debelo, dočim se je na dan volitev ob 18. uri zvečer že izjavljalo s strani agitatorjev JRZ, »da so krediti iz črpani in zaenkrat teh služb še ne bo.«

Toliko v pojasnilo javnosti, da ne bo pomote in zmede. Mi Spodnjepolskavčani smo sicer res veliki grešniki, toda čut resnice nam vendarle pravi, da se morajo krivice popraviti. Pa tudi Gornja Poljskava ni enotno v taboru JRZ. Ta si je postavila le listo res dobrih gospodarjev, ki so bili tako pametni, da se pri občinskih volitvah niso hoteli medsebojno prekljati, ampak so raje nastopili lepo složno v dobrobit občine. Zato ne moremo pritrditi »Slovincu« in ostalim glasilom JRZ, ki pišejo, da je povsod vse njihovo in bi rada, kar vse kar leze in gre pobasala v svojo klerikalno radikalno malho.

Premeščanje učiteljstva. Na shodu JRZ v Št. Vidu nad Ljubljano je dejal minister dr. Krek o premestitvah učiteljstva med drugim tudi sledeče: Premestitve učiteljstva letos niso presegle onega obsega, v kakršnem so se izvedle prejšnja leta. Če je pa med učiteljstvom bil premeščen kak učitelj, ki ga v dotičnem kraju nihče več ni mogel videti in če mu je bilo politiziranje prvo, šola pa šele drugo in če je kot volilni komisar na debelo potvarjal resnico pri glasovnicah, so bile s tem popravljene samo krivice, ki so bile najhujše.

Sankcije se poostre

LONDON, 28. januarja. Sinoči je odpotovala v Ženevo angleška delegacija, da se udeleži zborovanja podobora za poostreitev sankcij proti Italiji. Podobor bo izdelal načrt, katerega predloži prihodnji teden sankcijski komisiji in kakor se zatrjuje, bo predlog sprejet v najkrajšem času in se bo poostreitev sankcij takoj uveljavila.

Zmaga venizelistov v Grčiji

ATENE, 28. januarja. Sinoči so bili objavljeni delni rezultati izida nedeljskih parlamentarnih volitev v Grčiji, in sicer s 1745 volišč, od celokupnih 3600. Na teh voliščih so dobili venizelisti 330 tisoč 634 glasov, general Kondilis je

Na tistišcu domače politike

Občinske volitve na Spodnji Polskavi

Odgovor „Slovincu“ in ostalim glasilom JRZ

Zelo čudno se nam zdi, ko neprestano citamo v vseh listih JRZ velikanske slavo o njih zmagi pri zadnjih občinskih volitvah na Spodnji Polskavi, obenem so nam pa odpisali ali požrli kar 70 glasov, t. j. namesto 88 kremenitih in značajnih naprednih mož, ki jih niso premočile lepe obljube, ne preplašile grožnje ter tudi ne zmedle metode trimesečne agitacije in so junaško glasovali za napredno listo, so nam jih v tisku JRZ »mislilno« pustili le 18. Mi smo potrpežljivo čakali, da bodo priznali to »tiskovno pomoč« in jo popravili, saj vendar ni v skladu s poštenjem in moralno.

Sicer se pa mi nasprotniki prav dobro zavedamo, da smo doživeli formalno poraz, a niti formalno ni zdaleč tak, kakršnega slikajo listi JRZ. Med 124 glasovi, ki jih je dobila lista JRZ, je vsaj polovico takih, ki so jih oddali ljudje, kateri so le iz različnih zunanjih razlogov kandidirali na listi g. Kotnika, ali pa za njo glasovali. Zato JRZ nikakor ni upravičena lastiti si vse te volilce kot svoje pristaše. Mi vemo, da je celo starosta spodnjepolskavskega Sokola g. Gselman kandidiral na listi g. Kotnika, da si nikoli ni bil neklerikalci ne radikal. Prav tako bi lahko imenovali še celo vrsto drugih neklerikalcev

Mariborski problemi

Regulacijski načrt za Veliki Maribor

Nekaj pripomb in nasvetov

Prejeli smo s prošnjo za objavo: Z izvajanjem določil l. 1931. izišlega gradbenega zakona je nastal v gradbeni delavnosti velik zastoj, ki je tem občutnejši, ker pade ravno v dobo nastale obče gospodarske krize. Maribor še nima končno veljavnega regulacijskega načrta; prvi pričetki idejnih smernic bodočega zazidavanja segajo sicer že desetletja nazaj, vendar je vsa zadeva postala neodločljiva šele z določili gradbenega zakona, ki priteguje tudi vse okoliške občine k regulaciji. Naravno je, da se načrt, ki naj uredi gradbeno delavnost za mogoče 100 let vnaprej, ne more čez noč izvršiti. Vendar pa nikakor ne sme v času do izdelave regul. načrta zastati vsa gradbena podjetnost; po končni izdelavi oziroma odobritvi istega bo pri darjih razmerah poteklo še mnogo let, ker bo treba najti kompromisno rešitev med naš na tem polju se križajočimi javnimi in privatnimi interesi.

Pri nas pa merodajni činitelji zavrnejo ali enostavno ne rešijo prošnji za parcelacijo zemljišč pred končno izdelavo in odobritvijo regulacijskega načrta. Ker se te prošnje nanašajo večinoma na zemljišča v predmestjih, je tudi na periferiji mesta, kjer se je dosedaj razmeroma še največ gradilo, zamrla vsa gradbena delavnost. Izgovor, da je v centru mesta še dosti stavbišč, kjer se vsak čas dobi gradbeno dovoljenje, ne drži, ker so pač cene istih previsoke.

Nadaljnja ovira je pa takozvani »zaščitni pas«, to je oni pas, ki se ne sme

naseljevati. V tem pasu je vzdržati obstoječe in napravljati nove parke. Pri nas se je kar vsa bližnja periferija v ta pas pritegnila in na ta način vsa ta zemljišča razvrednotila. Dosedaj se je največ gradilo ravno v okolici mesta, tam kjer je zemlja poceni, torej ravno v zaščitnem pasu. Prizadeta so pa naravno tudi ostala naša mesta po predpisih gradbenega zakona; po velikem razmahu stavbene delavnosti v teh mestih (Beograd, Zagreb, Ljubljana) sodeč, so pa tamkaj očitno že našli izhod, ki zadovoljuje obe strani in katerega bo morala najti tudi mariborska mestna občina v korist vseh svojih občanov.

Danes prodajajo dele svojih zemljišč samo oni posestniki, ki so v to primorani, da se rešijo dolgov, da zadostijo davčnim obveznostim ali pa da dobijo pri sedanjih nelikvidnosti denarnih zavodov sredstva za golo dnevno življenje. To ni nikakršna spekulacija s parcelami, nasprotno, pri splošnem pomanjkanju gotovine ni velikega povpraševanja po istih in so radi tega cene nizke.

Tem posestnikom se mora iti na roko; treba bo od slučaja do slučaja določiti nameravane komunikacije, ker v velikih potezih bodo gotovo že normirane idejne smernice. S tem ne bo pomagano samo prodajalcu parcel nego tudi celi vrsti obrtnikov od stavbenega podjetnika nizdol do zadnjega obrtniškega vajenca. Ne sme se zavlačevati rešitev prošnji za odobritev parcelacij in delati prizadetim ogromno škodo Občan s periferije.

Domači problemi

Sredina emigrantstva

Nekaj dopolnilnih besed k članku Emigrantske misli in zborovanja

»Večernikov« sobotni članek »Emigrantske misli in zborovanja« od L. B. mi daje povod in pobudo, da ga spopolnim s sledečimi mislimi:

Emigrantstvo, zlasti v našem primeru, je svojevrsten pojav, pričaran po »moderni« težnji in metodi, in ima zato svoje posebne, dovolj znane naloge in cilje: vrnitev na zemljo in k oni krvi, od koder se množe izgnanci le zaradi svoje ljubezni do njih. Le kdor čuti bol za tem izgubljenim bogastvom in nosi to kot svetinjo, le kdor ne iztveti tega svetega plamena s svojimi lastnimi koristmi in egoizmom, samo ta more delovati na kakršenkoli način v smeri tega etičnega stremljenja. Tu gre za izkoreninjenega človeka, krivično poganega s tisočletnega doma, nikakor pa ne za uveljavljanje kakih svetovnih življenjskih nazorov ali za pripravo tega ideala strankarski politiki. Nihče si ne sme prilaščati, podrežati ali monopolizirati, kar je svetinja vseh; sicer se njegova etična vsebina v hipu razblini.

Za to razdiralno delo obstoja žalibog dovolj snovi v današnjih razrvanih razmerah, ki tlačijo duha in cepijo v mladih emigrantih tako potrebno skladnost, kar naj bi mi čimbolj pobijali. Emigrantstvo se rekrutira znatno iz »mrtvih rok«, ki pravkar ne vedo ne kod ne kam in so prepuščene svoji usodi. Pomoč, ki jim jo nudijo emigrantske celice, so drobci, ki ne morejo prožiti niti zadostnega materialnega, niti moralnega oslonja. Ta karitativnost ubija ponos, samozavest, ideal, kroti vzgon, ki ga moramo zaradi tega umetno ustvarjati z vsemi mogočimi izbrušenimi frazami in epiteti. S temi drobcami nismo in ne bomo mogli nikdar podčrtati svoje življenjske politike, ki je in ostane skladna z vsakokratno politiko sorodne krvi izven naše rodne zemlje, niti pridočiti sebi in drugim one homogenosti, v kateri naj bi koreninili naš ideal.

Vedno bolj čutimo posledice storjenih pogrškov. Ne da se sicer tajiti, da je osnovna ovira trenutnim življenjskim potrebam v svetovnogospodarski krizi, ki poganja človeštvo v skrajno ostro in brez ubzirno borbo. A precejšen delež neuspe-

kov širšega obsega je tudi v nas samih, v naši organizaciji. Tako pojde vse daleč, dokler se ne premakne delo k širokopoteznemu globlje zasnovanemu načrtu.

Med tem je šel in gre razvoj stvari svojo pot navzdol: v proletarijstvo in atomizacijo udejstvovanja željnih mladih življenj, ki se je vanje globoko zaril čut manjvrednosti. Njih borna eksistenca gre na račun postavke socialne obremenitve. To zlo je mnogo večje kot smo ga vajeni gledati. Prav v teh o lastni bodočnosti razpredajočih letih se porode o takem položaju usodne psihične motnje, ki se, če se ponavljajo delj časa, težko izlečijo; to zlo zamreži celo jako razvita moralna čustva, ki so prav v tem našem primeru tako zelo potrebna, da: celo nenadomestljiva.

Nimamo točnih statističnih podatkov o armadi »mrtvih rok«, a nedvomno se ta giblje med mnogimi tisoči. To dejstvo nas pomakne pred dilemo ali — ali? Ali naj to naši stvari tako potrebno armado prepuščamo vetrovom usode, da popolnoma odpove vzgon v življenje in utone neznanost kje in kako, — ali naj ji pomagamo na trdna tla. Res je, da je to pred vsem naloga emigrantov, z ozirom na njegov vzrok in posledice pa je prav tako vprašanje celokupnosti, o čemur nas more prepričati že sam ta-le primer: Vzemimo le okroglo število 5000 »mrtvih rok«. Če skrbimo njih življenjsko potrebo le na hrano in računamo na leto le 2000 Din za osebo, naraste ta postavka v letu na 10 milijonov. In v tolikih letih? Izguba: Nikake protivrednosti za konzum, zamujena produktivnost in tretjič moralna potlačnost, ki tvori še najtežjo postavko.

Že samo to dejstvo govori o skrajni nujnosti lažje, bolj osredotočene in smotrenejše akcije in za zlitje vseh razpoložljivih energij. Treba je iz dosedanjega začaranega kroga, kjer smo se mogli vsestransko prepričati, da smo se je zelo oddaljili od svoje sredine.

J. F.

V vsako slovensko hišo

»Večernik«

Pred izdajo novih telefonskih imenikov

Apel jugoslovanskih novinarjev na vse pridobitne kroge

— V februarju bo izšel direkcijski, v marcu pa skupni telefonski imenik za vso državo

V današnjem poslovnem svetu je telefon nenadomestljivo občevalno sredstvo in prav tako so nujno potrebni tudi točni, pregledni in priročni telefonski imeniki, ki smo jih doslej pogrešali. Upoštevaje nedostatek, v prvi vrsti pa veliko skrb za preskrbo svojih članov na starost, je Jugoslovansko novinarsko združenje, ki združuje nad 600 poklicnih jugoslovanskih novinarjev, ne želeč se posluževati načina, po katerem mnoge druge humanitarne in patriotske organizacije zbirajo sredstva, sklenilo z lastnimi ustvarjanjem in voljo zbrati potrebna materialna sredstva za doseg svojega socialnega namena.

Jugoslovansko novinarsko združenje je v ta namen dobilo od ministrstva pošte, brzojava in telefona izključno pravico tiskanja in izdajanja službenih telefonskih imenikov za dobo treh let za vse poštno direkcije v državi, kakor tudi pravico izdajanje skupnega imenika vseh telefonskih naročnikov v državi na podlagi najnovejših uradnih podatkov in sprememb. Cena direkcijskega imenika je ostala ista — Din 8.—, dočim bo veljal skupni telefonski imenik s poštnino Din 95.—.

Novi telefonski imeniki se bodo precej razlikovali od dosedanjih. Urejeni bodo pregledno in bodo vsebovali tudi publicistični del, ki je na razpolago vsem

pridobitnim krogom in interesantom za oglašanje. Odveč bi bilo naglašati moč in učinkovitost oglasov zlasti v skupnem imeniku za vso državo. Pripomnimo le, da so oglaševanje v novih telefonskih imenikih priporočale v posebnih okrožnicah vsem svojim članom vse gospodarske organizacije in ustanove v državi.

Da bi se tudi mariborski pridobitni sloji, predvsem pa industrije in tujsko-prometne ustanove, lahko okoristile z učinkovito reklamo v novih telefonskih imenikih je Jugoslovansko novinarsko združenje poverilo to skrb svojima članoma g. Strahinji Djukiću in Stanku Hitiću. Novi direkcijski imenik za dravsko banovinah bo izšel v februarju, skupni imenik pa v marcu.

Kaj pomeni tisk v današnji dobi ni potrebno posebej naglašati. Tudi je vsej javnosti znana težavna, naporna in odgovorna služba naših poklicnih novinarjev. Zato upravičeno pričakuje uredništvo »Telefonskih imenikov« Jugoslovanskega novinarskega združenja, da bodo naši pridobitni sloji mimo svoje koristi upoštevali tudi socialni namen novinarske stanovske organizacije in z oglaševanjem ter naročili za skupni imenik za vso državo dali priznanje naporom jugoslovanskih poklicnih novinarjev.

Kulturni razgledi

Naša inteligenca in naše slovstvo

Apel na slovensko čitajoče občinstvo in javnost

Slovenci radi beremo. O tem nam pričajo številne javne knjižnice in čitalnice, knjižne izposojevalnice prosvetnih in kulturnih društev ter ustanov, šolske knjižnice itd. Vsaka izmed njih oskrbuje določen okoliš ali ljudski krog s čtivom, ki jo tvorijo na deželi skoraj brez izjeme izvirna slovenska dela ter prevodi iz slovanskega in drugega slovstva. V mestih pa so v knjižnicah poleg slovenskega branja na razpolago tudi izvirniki tujih slovstev, med katerimi je poleg srbsko-hrvatskih zlasti veliko nemških starejših in novejših knjig.

Na tem mestu hočemo povedati sledeče: Med nami je še mnogo ljudi, ki domačega slovstva ne cenijo dovolj. Pri starejših je temu kriva prejšnja vzgoja, ki slovenščini ni bila naklonjena. Opažamo pa žal tudi pri nekaterih mlajših izobražencih, da slovensko slovstvo nekako zapostavljajo. Dogajajo se žalostni primeri, da naš človek požira tuje knjige kar na veliko in brez izbire, medtem ko marsikatero delo dobrega domačega pisatelja sploh ne pozna. Pa bo kdo rekel, da najde v književnih delih tujih avtorjev ono, o čemur naši ne pišejo, da so proizvodi tujih piscev zanimivejši, privlačnejši, velikopoteznejši itd. Okusi so zelo različni in o njih ne bomo razpravljali. V splošnem pa postavljamo sledeče načelo: Slovenci nismo narodni šovinisti. Spoštujemo tuje narode, tujo kulturo in marsikaj, kar ni našega, tako, da mej

neredkokrat že na klečeplaztvo. Radi tega pa nikakor ne smemo pozabiti, da so duševni proizvodi našega naroda prav gotovo taki, da nam delajo čast. Ljubiti in negovati mora vsak po svojih najboljših močeh to našo kulturo in po svoje pripomoči, da bo napredovala in se bo vedno bolj razvijala.

Vemo, da vsem ljudem nihče ne more ustreči. Jasno je, da vsaka slovenska knjiga ne prija vsem, ker svetovno-nazorno nismo vsi istega prepričanja in ker okusi niso po istem kopitu. Zavedati pa se moramo, da je vsako izvirno slovensko književno delo proizvod tvorne sile našega naroda in da je kot tako vredno vse naše ljubezni in pozornosti. Zato se strogo držimo načela, da vsak Slovenec spoznavaj najprej slovensko slovstvo. Lep vzgled naj dajejo zlasti naši izobraženci in naj s tem vplivajo na svojo okolico. S tem bodo vzgajali naše ljudi, utrjevali ponos in zdravo narodno zavednost. Neposredno za slovenskimi čitajmo srbskohrvatska dela, kar pospešuje medsebojno spoznavanje med brati po krvi in jeziku ter nas druži.

Tako naj dela vsak Slovenec, tega potrebnega načela naj se drži posebno naše izobraženstvo kot vodilna plast našega naroda. S tem pokažemo, da znamo slovenske može dostojno ceniti in smo jim hvaležni za to, kar nam dajejo iz zakladnice svojega srca in duha. —ak.

Ptujske novice

Na Dravskem polju zopet gori. Okrog polnoči se je nenadoma zasvitalo nebo nad prijazno vasico Zg. Jablane pri Cirkovcih. V gospodarskem poslopiju posestnika Martina Zalošnika je izbruhnil požar, ki se je z bliskovito naglico razširil na celotne gospodarske objekte, kateri so do tal zgoreli. Žrtev požara so vsi poljski pridelki z gospodarskim orodjem vred ter razni stroji, med temi tudi mlatilnica. — Gasilci iz Šikol so dobrzeli na kraj požara in se jim je po trudopolnem delu konečno posrečilo požar omejiti in ogenj pogasiti. Škoda je precej visoka in je precejšena na Din 40.000.—, ki je pa krita z zavarovalnino. Vzrok požara ni znan.

Kri teče. Ptujska okolica je imela v nedeljo 26. t. m. zopet svoj krvavi dan. Pretepi in pokolji so se vršili v raznih krajih in povsod je tekla kri, tako da so

morali prepeljati v ptujsko bolnišnico 6 težko ranjenih. Rešilna postaja v Ptuj je imela s prevažanjem ranjencev celo noč posla. Seveda je bilo pri tem običajno orožje nož, kol, motika, revolver. Imena teh težko ranjenih oseb so sledeča: Janez Hameršek, 19letni posestnik sin iz Bukovcev, Peter Plohl, 28 letni sin posest. iz Bukovcev, Franc Čuš, 16 letni posestnik sin iz Dornave, Vinko Strmšek, 25 letni sin posestnika iz Janeževcev pri sv. Urbanu, Andrej Levičnik, 28 letni posestnik sin iz Janeževcev in Jožef Plajnshek, 28 let star viničar iz Žetala.

Kino. V sredo 29. in v četrtek 30. t. m. obakrat ob 20. uri se predvaja film »Epizoda«. V soboto 1. februarja ob 20. uri in v nedeljo 2. februarja t. l. ob 18.30 in 20.30 pa je na vrsti »Kraljevski valček«. Kot dopolnilo se predvaja ob sredah in četrtek Merkurjev tednik, ob sobotah in nedeljah Foksov tednik in en domač kulturni film.

Mariborske in okoliške novice

Veličasten potek svetosavskega večera

Nabito polna Unionska dvorana — Krasno uspeli nastopi bratov Živkov, tria Brandlove in Glasbene matice

Svetosavski večer je vsako leto revija mariborske elitne družbe ter med največjastne poseženim prireditvami v Mariboru. Tudi večerajšnji svetosavski večer je potekel v tradicionalnem zanosu, prejem sporedu, ogromnem odzivu občinstva, ki je napolnilo prostorno dvorano do prenatrpanosti, ter nek prelestni slikovitosti, ki se je odražala v tej množici iz vseh stanov in poklicev, ter toaletni izbranih, ki so jo povzdigovale ženske narodne noše v mavrično preliva se živih barvah. Na večer so prišli tudi mariborski odličniki, njim na čelu predstavnik naše hrabre vojske z mestnim poveljnikom generalom Miljutinom Milenkovičem na čelu. Nadalje so se udeležili koncerta vsi odlični predstavniki nacionalne misli v Mariboru, med njimi bivši mestni župan dr. Franjo Lipold s soprogo, predsednik Glasbene matice dr. L. Poljanec, dr. V. Kunc, kot predsednik Jugoslovanske češkoslovaške ter Jugoslovanske bolgarske lige, prof. dr. Dolar kot predstavnik Narodne odbrane in Zveze Maistrovih borbov ter številni drugi zastopniki ljubljanih ter patriotskih organizacij v Mariboru. Mestno občino je zastopal na koncertu magistratni direktor Rodolšek, navzoči so pa bili tudi mestni svetniki dr. Janko Pihlar, dr. Janko Konec, J. Hutter in dr. F. Miller. Policijo je zastopal višji komisar K. S. Izbrani koncertni spored je obsegal nastop septeta bratov Živko, tria Bran-

dlove in mešanega matičnega zbora. Ob toplem priznanju občinstva so najprej bratje Živko, podprti z drugim basom Fr. Logarja ter pod umetniškim vodstvom prof. V. Mirka, v katerem ima šestorica bratov svojega odličnega mentorja, odpele Foersterjev »Večerni ave«, Mirkovo »Šum potok, šumi«, Devov »Mjesečino« ter »Splavarsko« ter Tajčevičeve »Pjesme od kola«. Silno so navdušile množico umetnice Brandlovega tria, naša goslačica-virtuozinja Fani Brandlova, dovršena klaviristka in pianistka Magda Rusyeva ter odlična čelistka Beatrice Reichertova. Z ubranim občutjem, mojstrsko lahkotnostjo in precizno interpretacijo so izvajale najprej Sukovo blagodnečo »Elegijo«, nato na živahno zvoneče Dvořakove »Slovanske ples«, katerim so na željo občinstva dodale še novo točko. Koncertni program je zaključil z uspešnim nastopom, ki je znova potrdil sloves naše najboljšega zbora, mešani zbor tukajšnje Glasbene matice, ki je pod odličnim vodstvom svojega zborovodje prof. Marjana Kozne odpel Jenkovi »I. kolo srbskih narodnih pesmi« ter »Zorino himno« in ob koncu učinkovito svetosavsko himno. Množica je s frenetičnim aplavzom dala tudi našim matičarjem lepo priznanje.

Sledil je v živahnem poteku ter prijateljski zbranosti vever družabni večer, ki je tvoril dostojen zaključek veličastno uspelemu svetosavskemu večeru.

Mariborske fašistije

V zadnjem času opazamo po naših ulicah in cestah vedno več žensk s fašističnimi čepicami na glavah. Nekatere nosijo črne, kakor pravi italijanski fašisti, druge pa rjave in ostalih barv. Iz tega bi se dalo sklepati, da naše cenjene dame v Mariboru, slovenske in nemške, zelo simpatizirajo s fašizmom in te simpatije tudi javno manifestirajo pred vsem svetom. Pa se menda tega niti ne zavedajo. Nikakor namreč ne verujemo, da so tako navdušene za fašistično milico, vsaj vse gotovo ne. Bolj verjetno bo, da imajo velika večina niti ne ve, da nosijo fašistične čepice in so nasledle »modi«, ki je bila s prozornim političnim namenom iznajdena v rimski podružnici — na Dunaju! Dunajska moda je uvedla letos fašistične čepice, da manifestira Avstrija tudi na ta način svoje simpatije za italijanski fašizem in njegovo politiko. Za to modo stoji torej — kakor morda ne zlepa za katero drugo — politična tendenca! Če pa se zdi avstrijskim damam to potrebno, mislimo da naše nimajo prav nobene take potrebe in tudi ne — želje. Kako bi se mogle slovenske gospodične in gospe navduševati za modo, ki je v tako prekleto tesni zvezi z grenko usodo tretjine našega naroda? Ker smo torej prepričani, da so se fašistične čepice pojavile v Mariboru samo zaradi nevednosti in opičjega posnemanja, upamo, da bodo sedaj, ko se ne bo mogoče več izgovarjati na nevednost, prav tako izgignile. Če pa ne verujemo, da je ta moda res politična, jim povemo, da tega nismo iznašli mi, marveč dunajski listi, ki so to modo priporočali prav iz političnih ozirrov. Isto smo opazili tudi v Parizu, kjer so fašistične čepice proglasili levicarski listi izrazito kot politično manifestacijo za fašizem ter pozvali dame svojih političnih smeri, naj jih odložijo. Mislimo, da bo to zadostovalo.

Drobne policijske vesti

Današnje dopoldansko zasliševanje 15 letne Kristine razkriva globok moralni padec mladega dekleta. Po daljšem obnavljanju je priznala, da je imela intimno ljubavno razmerje s nekim čevljarjem L. iz delj časa. Zadnje dni pa je občutila bolečine in se je napotila v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili hudo bolezen. Zato je prišla na pritisk staršev na policijo, kjer je skušala zvaliti vso krivdo

na čevljarja, češ, da ji je storil silo. Pri srečanju in zaslišanju pa je čevljar drugače izpovedal. Kristina bo morala nazaj v bolnišnico, čevljar pa se je poslovil še s težjo vestjo. — Težja usoda pa je doletela 63 letnega pekoveškega pomočnika Ignaca P., ki je bil pod težo dokazov na policiji izročen sodišču, ker je resno osumljen, da je primešal svojemu tovarišu Lojzku mišnico v neko jed. Po zavžitju jedi, ki jo je pripravil Ignac, je namreč Lojzku postalo tako slabo, da je moral iskati zdravniške pomoči. Zdravnik je ugotovil lažje zastrupljenje, kar je bilo ugodno za Ignaca s katerim pa sta bila velika prijatelja. — Delavec R. iz Zelenkove tekstilne tvornice je osumljen, da je ukradel iz skladišča 500 dinarjev vredni gonilni jermen. Pri zaslišanju je tatvino odločno zanimal. — Mestno elektriško podjetje je prijavilo policiji neznan storilec, ki so preteklo noč razbili na Ruški cesti električno svetilko in povzročili obični 140 Din škode. — Smolo pa je imel ključavničar Alojz Podlesnik, ki mu je neznan tat ukradel novo, 1400 dinarjev vredno kolo izpred neke gostilne na Tržaški cesti. Kolo ima evidenčno številko 91864-2. — Aretirana je bila tudi sinoči neka Justina E. zaradi vlačugarstva. Za njo pa je danes dopoldne interveniral njen ljubček. Bil je pri svoji intervenciji malce preveč predzren in ni manjkalo za las, da ni šel delat družbe svoji Justinci.

MARIBORČANI!

Jutri vsi na Vezuv in Etno. Popelje vas Janko Mlakar. Zbirališče v sredo, dne 29. tm. v dvorani Ljudske univerze ob 20. uri. Pridite vsi.

JANKO MLAKAR

predava jutri v sredo v dvorani Ljudske univerze. Začetek ob 20. uri. Pridite vsi! Nihče naj ne manjka! Popelje nas na Etno in Vezuv.

Odhodnica prof. Ivana Favaja. Profesorju Favaju, ki odhaja v Ljubljano na drugo državno realno gimnazijo, so v soboto napravili stanovski tovariši pri srčno odhodnico v uradniški zadrugi. Iz posameznih govorov, ki so se vrstili ob tej priliki, se je poudarjala tovariška pri srčnost, ljubeznivost in odkritosrčnost odhajajočega prof. Favaja. V Maribor je prišel 1. oktobra 1912 iz Ljubljane. V Mariboru se je udeleževal aktivno na najrazličnejših poljih. Bil je tudi občinski svetnik, v tukajšnjem šahovskem klubu pa ja zavzemal mesto predsednika, po-

zneje tajnika in blagajnika. Služboval je večinoma na klasični gimnaziji, pa tudi na realni gimnaziji. Tovarišem profesorjem je bil vedno dober in odkritosrčen, dijakom pa vedno dobrohoten in odpuščajoč.

Bog daj srečo! Poročili so se te dni: Stanko Moško, starešina sreskega sodišča, in Tatjana Majcenova, učiteljica. — Matija Peče, tovarniški delavec, Po-brežje, Malgajeva 3, in Marija Nabel, predica. — Maks Vernik, zasebnik, Radvanje Nova vas, in Rozalija Kolarjeva, prodajalka, Nova vas, Rotova 3. — Franc Gašpar, tovarniški barvar, in Stefanija Lorman, tkalka, Ob železnici 22. — Jožef Peklar, špediter, Krčevina, Šubičeva 1, in Jožefa Pihlerič, krojačica, Ruška c. 37. — Stefan Obrecht, ključavničar, Cvetlična 25, in Viljemina Petelin, šivilja. — Alojzij Horvat, kmečki sin, Sv. Marijeta 40, in Roza Furch, posestnikova hči.

Odprta noč in dan so groba vrata... V Franciškanski ulici št. 21 je preminula v starosti 70 let blaga, plemenita žena gospa Katarina Potočnikova. Na Koroški cesti 52 je umrl vpokojeni železničar Fr. Cokan, star 60 let. — V splošni bolnišnici je izdihnil 32 letni krojaški pomočnik St. Klopčan. Žalujemo naše toplo sočutje!

Iz kazniške službe. Za pripravnika poveljnika paznikov v tukajšnji moški kaznišnici je postavljen g. Gjurjo Sudžukovič iz Gospiča.

Potrjena je poravnava, ki jo je s svojimi upniki sklenil trgovec Albert Verd-nik v Smartnem pri Slovenjgradcu. Kvota 40%.

Najstarejša mati, najmlajša mati. Iz zadene statistike rojstev v preteklem letu je razvidno, da je imela najmlajša mati komaj 15. najstarejša mati v Mariboru pa 50 let.

Pri pogrebu pok. Josipa Lipše pri Mali Nedelji so sodelovali tudi domači in bližnji gasilci.

V Ljudski univerzi je v petek predaval o Narodni galeriji konzervator dr. Stele iz Ljubljane, ki je v okvir svojih misli, ki jih je razvijal v zvezi s prikazom Narodne galerije v Ljubljani, zajel tudi jedrnat in zgoščen pregled o razvoju in razcvitu našega slikarstva v obče. Včeraj zvečer pa je predaval s skriptičnimi ponazorili prof. dr. Brežnik iz Ljubljane o francoskem slikarstvu v XVIII. stoletju. Seznanil je navzoče s francoskim slikarstvom za časa Ludevika XV. ter je za svoja temeljita strokovna izvajanja žel toplo priznanje navzočih.

Railye Monte Carlo. Vsi trije tekmovalci, ki so si izbrali ruto Palermo—Monte Carlo (4.136 km), so pasirali v ponedeljek, dne 27. t. m. ob 12.50 državni drog v Mariboru in nadaljevali svojo pot proti Št. Ilju. Nadaljnja pot jih vodi čez Gradec, Dunaj, Salzburg, Neu-Ulm, Strassburg, Belfort, Lyon, Avignon in Nizzo v Monte Carlo. Do Maribora so dirkalci prevozili 1966 km. Prvi je prispel na mejo ob 13.10, četrti ob 13.33.

Naročnikom »Ljubljanskega zvona«! Tiskovna zadruga v Ljubljani sporoča vsem starim in novim naročnikom »Ljubljanskega zvona«, da bo odslej podeljevala vsem tem 30% popust na vse svoje knjige. Taka naročila je treba izvesti naravnost pri centrali v Ljubljani, Dalmatinova ul. št. 10. Pri naročilu knjig naj se naročniki sklicujejo na svoj abonma.

Angleški krožek vabi članstvo in prijatelje društva ter javnost, da se udeleži predavanja dr. Janka Kotnika o Shakespearu v petek, dne 31. t. m. ob 20. uri v Ljudski univerzi. Predavanje se vrši v slovenščini. Predvajale se bodo številne skriptične slike.

Šahisti. V sredo bo ob 20. uri v kavarni Central sestanek, na katerem se bo razpravljalo o turnirju za prvenstvo Maribora. Vabljeni zastopniki vseh šah, organizacij in drugi šahisti. Po sestanku brzoturnir!

Za smučarski izlet v Mallnitz, ki se bo vršil od 1. do 8. februarja je dobil Putnik iz Mallnitza sporočilo, da so smuške prilike najugodnejše. Radi tega se opozarja, da vsi prijatelji smuke, da se tega izletja, ker niso imeli do sedaj prilike, radi srečnih razmer pri nas in se na ta način lahko odškodujejo, udeležijo Putnikovega cenenege izleta. Kompletni aranžma Din 885.—

Nočno lekarniško službo imata danes v turek Savostova in Vidmarjeva, jutri v sredo Sirakova in Minajkova lekarna.

GRAJSKI KINO — Telefon 22-19

Od danes naprej vefilim Riharda Tauberja

„Ti si moje sonce“

Izboren film, v katerem poje pevec svetovnega slovesa Rihard Tauber. Pripravlja se vefilim »Tajni kurir«, Hans Albers v dvojni vlogi, Charlotta Suza kot volunka.

Kino Union. Do vključno srede »Nataša«, četrtek in petek »Kralj Mont Blanca«.

Narodna gledališče

REPERTOAR.

Torek, 28. januarja ob 20. uri: »Bajadera«. Red C.

Sreda, 29. januarja: Zaprto.

Četrtek, 30. januarja ob 20. uri: »Vest«. Globoko znižane cene od Din 15. navzdol. Zadnjič.

Petek, 31. januarja: Zaprto.

Sobota, 1. februarja ob 20. uri: »Kariera kancelista Winziga. Premiera.

»Vest« — zadnjič in po globoko znižanih cenah. Rostandovo pretresljivo in v režiji ljubljanskega režiserja Cirila Debeveca prav dobro uspelo dramo »Vest« uprizore v četrtek, 30. tm. zadnjič in po globoko znižanih cenah. Vstopnina je tako nizka, (najcenejši sedež velja samo Din 4.—), da je pač vsakomur omogočeno ogledati si zadnjo uprizoritev tega etičnega in odrsko odličnega dela.

Tradicionalni planinski ples bo kakor vsako leto, tudi letos v soboto, dne 1. februarja v vseh prostorih unionske dvorane.

Všek letošnje plesn esezone bo »Trgovski ples«, ki ga priredi Združenje trgovcev skupno s Slovenskim trgovskim društvom v soboto 8. februarja v vseh prostorih »Uniona«.

Na pogrebu pokojnega Thalerja v Št. Ilju je bil zamenjan v gostilni Šiligoj, v Št. Ilju trdi klobuk gospoda Eggerja, trgovca iz Maribora. Dotični, ki je klobuk zamenjal se naproša, da istega odda v gori imenovani trgovini, kjer dobi svojega.

Učiteljeva avtomobilska nezgoda pred sodiščem. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem se je obravnavala avtomobilska nesreča, katere žrtev je postal dne 4. junija 1935 strokovni učitelj Josip Bervar. Omenjenega dne se je namreč peljala z avtomobilom zdravnikova soproga 31letna Helena Kapralova iz Trate v koroško predmestje. Na voglu Koroške ceste in Gajeve ulice je treščil avto v telegrafski drog. Pri tem je prišel pod voz strokovni učitelj Josip Bervar, ki so ga z življenjsko nevarnimi poškodbami prepeljali v splošno bolnišnico. Kapralova se je takrat v šofiranju šele učila in se je z njo vozil njen brat Alfred Viher, ki je pri tej nesreči zadobil lažje poškodbe. Pri razpravi se je Kapralova zagovarjala s tem, češ da je Bervar sam povzročil nesrečo, ker ni uvaževal danih znakov s hupo. — Kapralova je bila obsojena na mesec dni zapora, pogojno na dve leti, nadalje na plačilo sodnih stroškov ter kritje bolniških stroškov. Glede odškodninskih zahtev Josipa Bervarja, ki se glasijo na 200.000 Din, se je vsa zadeva napotila na civilno pravno pot postopanja.

Iz dneva v dan nesreče. 28 letni delavec Franc Kučer si je pri padcu strl levo nogo pod kolenom. 59 letni berač Jakob Pogoršek se je pri padcu v Vetrinjski ul. nevarno pobil po glavi. Oba se zdravita v splošni bolnišnici.

Huda Amaconka. V Godemarcu je 41-letna želarka Antonija, vinjena, stopila na dvorišče in od tam zavpila sosedni: »Aufbiks ti Heric, zgubi se od vogla, sicer te pri priči ustrelim.« Zatem je res sprožila. K sreči pa ni strel zadel. Epilog bo pred sodniki.

Ogenj je uničil sinoči gospodarsko poslopje posestnika Ignaca Reimana v Bohovi.

»Putnikova« poročila pravijo: Na Pohorju temperatura 4 nad ničlo, dež, smuka slaba. Peca: tri nad ničlo, zelo oblačno, 80 cm južnega snega, smuka za silo.

Vremenske zadeve. Ponekod oblačno in deževno. Temperature v nižinah višje, v višinah nižje. Vreme bo bržčas ostalo milo. Tako pravi dunajska vremenska napoved.

EVGENIJ SABANOV:

Maščevanje profesorja Kabaja

ROMAN

»Mimo tega je tu knjižnica, brez katere ne morem živeti...«

S seboj lahko vzameš vse knjige, ki jih potrebuješ. Sicer pa, saj se kdaj pa kdaj, kadar ti bo delo dopuščalo, lahko vrneš za nekaj časa.«

»Vendar...« je razburjeno prosil inženjer, »pusti me, da ostanem tu in hodim v vzrejevališče le na delo, kakor profesor Kabaj.«

»Ne morem. Kabajev asistent Ecehijel Kalist se je že za stalno preselil v vzrejevališče in ga ne morem pustiti samega. Razumeš? Potrebno mi je nadzorstvo. Komu naj drugemu poverim ta zaupni posel? Samo tebi. Zato ne ugovarjaj in pojdi.«

»Za koliko časa?«

»Za nekaj tednov ali mesecev gotovo.«

»In ne bom v vsem tem času smel v grad?«

»Samo ob nujnih in posebnih prilikah.«

»Nikakor ne razumem, čemu bi bilo to potrebno?«

»Ne maram stikov med gradom in vzrejevališčem. To sta dva docela ločena

svetova in čim manj sta v zvezi drug z drugim, tembolje je.«

»Zakaj dovoljuješ potem to zvezo profesorju?«

»Samo zaradi njegove hčere. Sicer bi se mi uprl in me pustil na cedilu.«

»Potem preseli še njo k njemu v vzrejevališče.«

Dr. Servacij Evarist je poskočil kakor da bi se dotaknil toka visoke napetosti.

»Si znorel? Žensko v vzrejevališče? Ne razumeš, kaj bi to pomenilo?«

»Ne.«

»Konec vsega dela, vseh mojih načrtov...«

»Zakaj?«

»Zato, ker je to skrivnost, ki je nihče nepoklican ne sme spoznati, najmanj pa klepetava in lahkomiselna ženska. Mimo tega imam tam delavce, ki bi im ženska lahko zmešala pamet.«

»In si tako trdno prepričan, da gospodična Apolonija ničesar ne ve in ne bo izvedela?«

»Kako naj bi izvedela?«

»Saj živi vendar s svojim očetom.«

»Misliš, da bi ji mogel zaupati?«

»Zakaj ne.«

»Ne.« je dejal dr. Evarist odločno, »profesor Kabaj mi je prisegel in prisega ne bo prelomil.«

»Vendar mislim, da bi bilo bolje preseliti tudi njo v vzrejevališče.«

»Ne skrbi za te stvari namesto mene. Dobro vem, kaj hočem in kaj delam. Gospodična Apolonija Kabajeva ostane tu. Nikoli ne bo noga nobene ženske prestopila ograje vzrejevališča.«

»Nekoč si trdil isto glede Maklena, pa...«

»Sem sklep prelomil, vem. To je bila v vsej drugi polovici mojega življenja edina kapitulacija. Ta zavest me še vedno grize. Toda tako so zahtevali višji interesi. Pot do uspeha je vodila samo preko te kapitulacije. Ti pa hočeš sedaj, da bi kapituliral še enkrat. Nikoli. Preblizu sem že svojemu končnemu cilju.«

Inž. Gal ni več vedel, kaj naj odgovori. Zavedal se je predobro, da bi vsako nadaljnje prigovarjanje utegnilo vzbuditi sum, ki bi bil lahko usoden za ves bodoči razvoj ljubezni med njim in Apolonijo. Dasi je trpel neskončne muke, se je vendarle moral vzdržati v uklonitev doktorjevi volji in upati pri tem na bogsigavdi kakšno čudežno naključje, ki naj mu omogoči vzdržati stike z ljubljeno deklico in nadaljevati priprave za pobeg.

»Sedaj pa pojdiva, pozno je že,« je dejal dr. Evarist. »Priporočim te samo profesorju Kabaju, seznanim približno z asistentom Kalistom in z napravami vzrejevališča.«

Inž. Gal se je napolnil z doktorjem z zlomljeno dušo. Tista pot po podzemskem hodniku iz gradu v vzrejevališče mu je bila najtežja v vsem dotedanjem življenju...

Dvigalo ju je iz doktorjevega laboratorija postavilo v podzemsko globino, kjer sta sedla na posebno avtomatično vozilo, ki ju je z neverjetno naglico popeljalo pod središče vzrejevališča, kjer ju je drugo dvigalo zopet postavilo na površino zemlje. Znašla sta se v tesnem prostoru iz debelega železobetona, brez okna in tudi brez vidnih vrat. Samo sprednja stena se je mehanično odstranila ter ju izpustila na tesni hodnik, zgrajen iz enakega materiala. Hodnik, ki je vodil v ravni smeri proti novemu laboratoriju profesorja Kabaja in njegovega asistenta Ecehijela Kalista, je bil vmes zastavljen s štirimi avtomatično se umikajočimi stenami, ki so pa bile poslušne samo tistemu, ki je poznal skrivnostni mehanizem. Centrala za urejevanje tega mehanizma je bila v doktorjevi delovni sobi, v katero ni smel in mogel nihče vstopiti.

(Dalje sledi.)

Blago za dečve karirasto in rožast Tekstilana Büdefeldt

Novi vzorci!

Nove cene!

Gosposka ulica št. 14

Je življenje in sveta

Človek se najlažje uči v otroških letih

Zanimiva dognanja znamenitega ameriškega psihologa

— Nekaj dobrih nasvetov za starše

Zdaj je prišlo v modo, morda ne povsod, toda gotovo marsikje, da se ljudje love za različnimi novotarijami in da hočejo napolniti nežne otroške glavice s tolikim znanjem, da otročki kar omagujejo pod to težo. Ni dobro preveč obremeniti otroško glavo, vse mora priti ob pravem času. Kakor ne prenese šibko mlado telo prevelike teže, tako tudi možgani ne prenese prehudega napora. Seveda je na drugi strani razumljivo prizadevanje staršev, ki bi radi nudili svojim otrokom že v zgodnji mladosti čim več znanja, da bi jih čim bolj usposobili za poznejše življenje. Toda to prizadevanje, kakor je samo po sebi lepo in plemenito, kaj rado rodi slabe posledice.

Doslej je prevladovalo prepričanje, da se človek najlažje uči v otroških letih. Zdaj pa prihaja slavn ameriški učenjak dr. E. L. Thorndike, profesor psihologije na učiteljski pri newyorški Columbia univerzi, ki je po dolgem prizadevanju in nešteti poskusih dobral, da se uče ljudje v starosti od 15 do 45 let mnogo hitreje in bolje od otrok v starosti od 8 do 14 let. In baš otrokom v teh letih bi rada šola in dom vtepla v glavo največ znanja.

V uvodu k svoji novi knjigi »Interesi odraslih« pravi dr. Thorndike, da se nauči 65letni mož v eni uri vsaj polovico toliko, kolikor se je mogel naučiti, ko mu je bilo 25 let, gotovo pa več, nego se je mogel naučiti v starosti 8 do 10 let. Dr. Thorndike in drugi psihologi so prišli do spoznanja, da otroška leta niso najprimernejša za učenje, kakor se splošno misli. Najhitreje in najlažje se človek uči z 20 leti. Pozneje mora imeti dobro voljo, če se hoče učiti, učenje mu mora biti smoter ali pa mora najti v njem razvedrilo.

Zakaj se torej odrasli ne navdušujejo bolj za učenje? Dr. Thorndike meni, da je krivo v prvi vrsti pomanjkanje zanimanja za učenje sploh, na drugi strani pa tudi življenjska konkurenca drugih interesov. Učenje zahteva mnogo časa, navadno pa tudi precej truda in skrbi. Čas in pozornost odraslih ljudi pa zahtevajo tudi drugi činitelji, tako spanje, počitek, boj za obstanek, naporno delo, skrb za družino itd. Želja po učenju mora premagati vse te interese bodisi zaradi učenja samega, ali pa zaradi pričakovanih sadov z učenjem združenega truda.

Veseli do učenja ni treba da bi bilo

prirojeno, lahko se tudi vzbudi od zunaj potom prijateljev, tiska ali lastne volje. So primeri, ko pokaže odrasel človek živo zanimanje za nemogoče stvari, recimo da bi rad pisal na pisalni stroj besede nazaj ali metal čez glavo žogo v nevidni cilj. In naučili se tega dobro, čeprav je pobuda za tako prizadevanje čisto malenkostna ali pa celo taka, da se je sam sramuje. Če ima človek živo zanimanje za to ali ono delo, premaga s krepko voljo tudi težke ovire, prebavi neprebavljive nauke tudi v visoki starosti ter priklene duha na suhoparno duševno delo.

Odrasli ljudje vedo in razumejo bolje od otrok, katero znanje in sposobnosti so za nje večjega pomena. Zato bi morala želja po učenju prenesti tudi dovolj sile za delo in vztrajnost. Staršem bi torej priporočali, naj privoščijo otrokom več radosti, več užitka, ki jim ga nudi mladost, naj jih puste večkrat v prosto naravo, na sveži zrak. Pri učenju otrok velja bolj kakor kjerkoli načelo: raje manj in dobro. Nikar si ne prizadevajte, da bi šlo učenje vaših otrok preko meje, nikar ne skušajte doseči pri njih izrednih uspehov, s katerimi se itak hočete pobahati sami. To je nezdravo, to se navadno maščuje na otroku samem.

NAJDENA TRDNJAVA SREDI MORJA.

Najoriginalnejši so seznanji izgubljenih in najdenih predmetov. Njihovo originalnost je potrdil nov primer najdenega predmeta, čigar lastnik se sploh noče javiti. Po senzacionalnih pustolovščinah baronice von Wagner na Galapaških otokih so jeli le-ti zopet obračati nase pozornost vsega sveta in sicer po svoji novi tajni. Znanstvena ekspedicija kalifornijskih učenjakov je odkrila te dni na otoku Albermarle v Galapaškem otočju trdnjavo, opremljeno z najmodernejšimi oklopnimi stolpi, utrdkami in brzostrelnimi topovi, izdelki ameriške orožarne. Presenečenje učenjakov je bilo razumljivo, ko so našli na enem izmed otočkov »raja na zemlji« ogromne topove, utrdbe, strelske jarke in protiaeroplanska zatočišča, vse to pa zapuščeno. Ni bilo težko uganiti, da je zahtevala izgraditev trdnjave najmanj dve leti naporega dela, ki je bilo šele nedavno končano.

Toda kdo je lastnik te zapuščene trdnjave? Vlada republike Equador, ki ji

pripada to otočje, je takoj uvedla preiskavo. Jasno je, da je bila trdnjava zgrajena kot oporišče za morebitni spopad na morju. Mnenje strokovnjakov je deljeno. Eni pravijo, da je trdnjavo zgradila republika Chile, večina je pa prepričana, da jo je zgradila Amerika za primer oboroženega konflikta z Japonsko. Oficijski krogi v obeh državah pa odločno protestirajo, češ, da o tem ničesar ne vedo. Tudi Japonci skromno molče in tako najditelji najbrž ne bodo dobili po zakonu priznanih 10% vrednosti najdenega predmeta.

Sportno gibanje

1593 sportnikov na zimski olimpijadi.

Prijave za IV. zimskosportno olimpijado, ki se vrši začetkom prihodnjega meseca v Garmisch-Partenkirchnu, so zaključene. Samo še nekaj dni in največje svetovne zimske igre se bodo pričele. Za udeležbo na zimski olimpijadi se je prijavilo 1593 tekmovalcev, število, ki doslej še ni bilo nikdar doseženo na nobenih zimskosportnih prireditvah. Najmočnejše zastopstvo bo poslala Nemčija, in sicer 164; takoj za njo sledi Avstrija s 155 tekmovalci, Amerika je prijavila 131, kar je temnačilnejše, kajti pri zadnjih igrah v letu 1932, ki so se vršile na ameriških tleh, jih je prijavila samo 92. Nadaljnje države so prijavile naslednje

število: Češkoslovaška 107, Norveška 96, Italija 88, Kanada 81, Francija 78, Švica 77, Japonska 83, Jugoslavija 68, Poljska 60, Anglija 65, Belgija 62, Nizozemska 40, Turčija 32, Bolgarija 16, Grčija 4, Avstralija 4, Luksemburška 8, Španija 8 itd.

Občni zbor Studenskega sportnega kluba se je vršil preteklo nedeljo v prostorih gostilne Klemenčak. Iz obširnih poročil posameznih funkcionarjev je bilo razvidno, da se je moralo društvo boriti z raznimi težkočami, vendar je SSK v preteklem letu precej napredoval. Pri volitvah se je izvolila naslednja nova uprava: Tone Kavčič, znani sokolski telovadec in sportnik, predsednik, Alojzij Iuvan, podpredsednik, Zagorc, tajnik, Fras, blagajnik, Rat, gospodar, Schreiber in Stauber nadzornika.

Nobene razlike.

— Si že kdaj nosil kokain?
— Nisem še imel prilike. Kako pa je to?
— Sijajno, vse rožnato, kakor pred poroko.
— Kako je pa po tem, ko se človek iztrezni?
— Potem je pa kakor po poroki.

Prijateljski nasvet.

— Veste gospod, če bi imel take otroke kakor jih imate vi, bi tožil svojo ženo za odškodnino.

Mali oglasi

Razno

NAD 200 HL LJUTOMERČANA

najboljše kvalitete, letnik 1935, mešano in sortirano vino, po ugodni ceni prodamo. Naslov v upravi lista. 426

Prodaj

2 POSTELJI Z VLOŽKI,

nočna omarica, miza politirana, umivalnik z posodo, kuhinjska miza, posamezno ali vse skupaj na prodaj. Vprašati v trgovini Kravos, Aleksandrova 13. 428

Sobo odda

ODDAM SOBO.

veliko in svetlo lepo opremljeno, boljšemu gospodu v Strassmayerjevi ul. 28-II. stanovanje 9. 4

LEPO SOBO.

opremljeno, oddam. Tattenbachova 19-I, vrata 5. 425

Spomnite se CMD!

Moja preljubljena

MAMA

me je zapustila ter se iz viharov dni življenja preselila k Vsemogočnemu.

Pogreb mojega edinega zaklada se vrši v sredo 29. januarja 1936 ob pol 16. uri iz mestne mrtvašnice na frančiškansko pokopališče. — Maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Matere milosti dne 30. januarja ob pol 9. uri.

Prosi se tihega sožalja.

Maksimiljan Potočnik